

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riile. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sunat6ria.

Brasiovu 30. Decembre 1867.

Se prenumera la postele c. r. DD. corespondenti. — Pentru Tac'sa timbrala a 30 cr. de publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA Transilvani'a.

Publicatiune.

Din partea directiunii cartii funduarie se face cunoscutu, cumca din 10 Ianuarii 1868 in cetatea libera a Clusului, precum si in comitatulu, acesteia se va intreprinde localisarea prin comisiunile cartii funduarie in urmat6rele comune: Gileu, Giste, Capusiu mare, Gestrade, Osiorheiu, Macou, Legie, luncu, Darutiu, T6re, Garboulu magiaru, Bagara, Somtelecu, San-Mihaiu, Sumurducu, San Paulu, Sardu, Carogi, Nadesielu, Suciagu, Cordosfaleu, Andrasa, Mira, Baci, Fenesiu, Clusiu, Monosturu, Hoedino, Bicalatu, Chelisu, Saula, Crisieu Nadisiu, Stana, Tottelecu, Jibucu, Petrindu, Sfarasiu, Sildu de josu, Petrinu mare, Dincu, Almasiu mare, Argisiu, Agiresiu, Ticu, K6z6plak, Jimbor, Zutor, Stoboru, San Craiu, Topa si Cublesiu romanu.

Acei posesori, cari in mai susu amintitele comuni au ceva posesiuni, se prov6ca, — in antea comisiuniloru localisat6re la pertraptari, — desbateri precumu si la localisare spre apararea dreptariloru s'ale cu atatu mai tare a se infaciosia, — ca-ci la dincontra comisiunile voru fi constrinse dupa instructiunile prescrise pe spele acelor a denumi reprezentanti cu carii voru av6 a fini pertraptarile.

Clusiu in 2 Ianuariu 1868.

1867.

6menii seriosi carii nu voiescu a imita in viatia numai pe animalele brute, nioi a vegeta numai c6 plantele, voru simti totdeauna trebuint'a de a si trage sam'a cu trecutul. Sunt 6meni carii mai nainte de a se asiedia s6r'a in asternutule trecu in revista 6rele dilei cu totu ce au adusu ele bunu seu reu. Sunt inse dile, luni si ani, pe care omulu le ar' sterge bucorosu din memori'a si din viati'a sa.

Ce vi se pare onorabili cititori, 6re anulu 1867 merita c6 se 'lu mai trecemu odata prin memori'a n6stra, se'i pastramu suvenirea?

Ce a fostu anulu acesta pentru omenimea europ6na? Elu a fostu anulu insielatiuniloru diplomatice si alu unoru revolutiuni desperate in Candi'a, Bulgari'a, Itali'a, Irlandi'a; anulu celor mai spurcate asasinii prin glontiu, pumnariu, cyankali, acidu prusicu s. a. inoependu dela omorulu imperatului Maxisilianu pana la Matild'a Chorinsky; anulu sinucideriloru, pentruca nioi odata in 365 de dile nu 'si luara atati 6meni ei insii viatia; anulu nebuniloru, pentruca casele de smintiti s'au implutu spre mirarea societatiei omnesci.

„Lipsesce moral'a, disparut'a simtiu religiosu dintre 6meni, increderea in providenti'a cer6sca e subminata prin necredenti'a.“ Adeveratu. Este inse enigma cu a carei deslegare 6menii de geniu isi batu capulu de multu. S'a observatu adica in mai multe tieri si pop6ra, ca unde suntu cele mai mari si multe biserice, preotii si calugarii cei mai numerosi, ceremoniile si procesiunile cele mai lungi si mai dese, totu acolo si numerulu crimelor si alu toturoiu scarnaviloru omenesci este mai spaimantatoriu. Consultati statistic'a si ve veti convinge. Mergeti in Neapolea si Spani'a, in insulele grecesce si in cateva provincii de ale Rusiei. Observati inse un'a. La asemeni pop6ra stricate lipsescu sc6lele populari, lipsesce invetiatur'a evangheliei in limb'a cunoscuta de poporu, 6ra darula nn este esitu din sinulu celuiia, ei elu au straplantatu din altetieri natiuni, legiune lipsita de orece legaminti familiari. Mai observati alt'a. Cu catu despotismulu a prinsu undeva radecini mai afunde, cu ata'a simtiulu demnitati omenesci si alu moralei a postu atacatu in ecsistinti'a sa. Dinaintea lui ni

micu nu este siguru. Anulu 1867 a favoratu acea stare a lucrurilor.

Multi l'au asemanatu pe ac6sta parte a lumii numita Europ'a cu o femeia imbetranita, care traise multe dile albe, pana ce'i cadiura dintii si perulu, pana ce ise debilitara ochii si i se astupara urechile, pana ce'i putredira si plamanile in mare parte. Intrebarea este, d6ca acea coc6na pre catu de h6da, pre atatu de cocheta se mai p6te re'njuni prin mijl6ce cosmetice, prin bai de mare s6u bai minerali. Unii oredu, altii se indoiescu. Atat'a deocamdata remane adeveru, ca a. 1867 ada6se nimicu ei din contra inca m6i ruin6 din resturile de framsetie ale coc6nei n6stre. Ea 'si mai pastr6za inca numai acelu aeru inaltu aristocraticu, in care a crescutu si imbetranitu pana ce i se inoreti fruntea cea trufasia. Unii oredu ca acelea incretieturi ale Europei se voru put6 netedi numai cu tunuri ghintuite, prin pusce cu acu si prin corabii monit6re cu pantece de feru. Blastemate mijl6ce de toaleta, de care orice fiati'a omen6sca cu' capulu la locu sar' feri catu ar' putea. Anulu 1867 a pregatitu pe Europ'a pentru asemena probe.

Ne ocuparamu cu d6mn'a Europ'a cevasi mai multu, amu avotu inse cuventu, pentru ca noi inca suntemu fii dumnaei, de si fii tractati c6 oricare Cenusiotci. Acum se ne marginim la patri'a n6stra si se ne intrebamu, cam ce ne a lasatu 1867 in testamentulu seu. Elu ne a testatu multe, pe care inse vomu fi atatu de mintosi, in catu se le acceptamu numai precum ne inv6tia legea si advoat6ri cum beneficio inventarii. Costumu nou impestriatu cu cordele si dantele albe, verdi si rosioare, cu pinteni, pene, gaetane, timbru pr6spetu, marce n6ua, sarea si tabaculu c6 mai n6inte, biruri si aciose cele moestenite, cuota independenta de nemti si boemi, dia t6te inse dreptulu celu mai scumpu care aci ne lipsia, adica de a face si noi datorei, 6ra nu numai germanii, incatu de aci nainte ne mai lipsescu numai creditorii. Ne ar' mai lipsi inoa si impacitirea natiuniloru, regularea municipalorulu, de o parte, a trebilor bisericesci si scolastice de alt'a, cali ferate in Transilvani'a, evitarea ruinei totale a mai multorulu mii de familii prin procesele urbariali, asiodiarea unei bance ipotecarie in Transilvania. Acestea t6te inse si altele asemena au fostu fructele an. 1867. B.

Brasiovu. Locuitorii de nationalitate roman6sca din Brasiovu au inceputu a se petrunde totu mai multu de adeverulu, ca loru nicidecum nu le este ertatu a reman6 cu sc6lele numai in stadiulu in carele se afla ele in dioa de astadi. Totu ce s'a facutu de 32 de ani pe terenulu instructiunei publice in ac6sta cetate servesce romaniloru spre mare on6re, 6ra celoru carii ar' astepta si mai multu li se p6te responde cu proverbiulu cunoscutu: Roma non uno die facta. Cu t6te aceste neaparut'a necesitate de a se imulti dotatiunile, specialitatile, clasele, mijl6cele ajutat6re, precum biblioteca, museu de sciintie naturali, curu si de instrumente matematice s. cl. este recunoscuta in t6ta privinti'a. Inca 4—5 ani si incaperile de astadi nu voru fi de ajunsu. Unu gimnasiu mare, precum se dice de umani6re se face in dilele n6stre cam pentru 80 mii locuitori. Dela Brasiovu insainte siepte poste spre resaritu si diece spre apusu nu vei mai gasi nici unu gimnasiu romanescu. Tristele urmari ale aceste lipse de sc6le umane care c6 si de sc6le reali suntu cunoscute si simtite. Pentru c6 sc6lele romanesci greco-resaritene din Brasiovu se p6ta corespunde de ajunsu numai asteptariloru celoru moderate si se fia asilulu celoru insetati de invetiatura, ele mai au

absolut'a trebuintia de unu venitu anulu siguru si regulatu celu puoinu de cate 10000 dicemu diece mii fiorini v. a. s6u c6 se ne esprimamu in moneta sunat6re, de patru mii galbini imperatesci. Dupace ar' avea acelu venitu, apoi comun'a de aici ar' putea cugeta inoa si la infiintarea unei academii de drepturi cu 3 si 4 ani cursu regulatu, la acarei intretinere luandu analogi'a altorulu academii de drepturi se cere venitul anulu moderatu da 3500 galbini.*)

Cei carii cunosc ac6stea in impregiurari si altele de natur'a acestora, nu se voru mira candu voru citi urmat6rele d6na adrese ale on. eforii de aici. indreptate una catra Rdiss. dn. protopopu Ioanu Hanea, 6ra ad6u'a catra on. dn. secreteriu d. Eugeniu de Trausenfels.

Preaonorate Domnule Doctoru!

Recunoscinti'a este si trebue se fia in lumea morala re6plat'a virtutii. Oricandu si oriunde poporulu romanescu a intempnatu dreptate si generositate, elu a sciutu se fia recunoscatoriu si in ac6esi mesura generosu.

Domnule Doctoru! In 2/14 Dec. a. c. domniata in calitate de deputatu alu scaunulu Miercurei la universitate'a nationala, stimulat de innascutatu iubire de dr6ptate, ai sprijonitu cu frunte senina propunerea Dlui protopopu Ioanu Hanea de a se vota si pentru sc6lele romanesci de confesiunea gr. resarit6na din Brasiovu o dotatiune annuala de v. a. f. 5000.

Acestu votu dictatu de sublimulu simtiu alu dreptului si alu dreptatii ilu sciui apretini pe deplinu numai ac6ia, carii dela anulu 1837 adica de ani treidieci au luptatu intre cele mai nefavorit6re impregiurari pentru infiintarea acestorulu sc6le, carii dela 1852 au scosu preste 140 mii fiorini parte din pungile proprii, parte din venitul bisericeiloru, 6ra mai in urma ingenunchiendu sub apasarea greutatii de sub care nu le era ertatu a se mai subtrage fara cea mai grea compromisiune, au fostu constrinsi a recurge si la problemati'a ajutorintia a tesaurulu publicu.

In ac6stea momente strimtorat6re Domniat'a Domnule Doctoru aruucasi in cumpana votulu propriu insocitu de probitate si sinceritate inimii cunoscuta prea bine concetatiuniloru Dtale.

Deci binevoiesce a primi recunoscinti'a pre catu sincera pre atatu patriotica ceti aduce suboris'a Eforia in numele celoru, pe carii are on6re a'i representa, cum si in numele seu.

Ai Preaonoratei Domnietale.

Brasiovu 25/14 Dec. 1867.

Cu t6ta stim'a si consideratiunea.

Prea Reverende Domnule Protopope!

Diu'a din 2/14 Decembre a. c. dete natiunii romanesci o proba n6ua, cumca Providenti'a ceresca s'a induratu a ingriji de dens'a pentruc6 in diumatatea a dou'a a secolulu defacia se 'si aiba preste totu reprezentantii si aparatorii sei; 6ra poporulu romanescu locuitoriu in ac6sta cetate si impregiurime ii aduse o nalta mangaire suflet6sca vediendu, ca Ddieu 'ia trimisu in venerat'a pers6na a Reverentiei V6stre unu aparatoriu si ajutatoriu atatu de aprigu alu consolidarii sc6leloru n6stre natiunali si confesiunali fundate de 16 ani inc6co cu mari sacrificia si fatige.

Reverenti'a v6stra ati formulatu si propusu Universitatii poporulu din fundulu regescu prea dr6pta pretensiune, pentruc6 din venitul fonduriloru din care bisericeiloru si sc6leloru evan-

* Academi'a din Sibiu estra pe anu la 17500 f. v. a. (Vedi bugetele.)

